

Tărâmul dintre Dunăre și Marea Neagră, numit și pământul dintre ape, de la un cap la altul, de la magnifica Deltă și până la frontiera cu Bulgaria, are un farmec nemaîntâlnit pe alte meleaguri, dat de varietatea reliefului, superbe peisaje și obiectivele turistice și istorice existente aici. Așezată la răscrucea drumurilor maritime ce leagă Marea Neagră de Marea Mediterană și Orientul apropiat, Dobrogea este din cele mai vechi timpuri un habitat multicultural, cu atracții naturale și cultural-turistice de excepție, unice în lume.

Adesea însă ajungând în sudul litoralului românesc al Mării Negre, suntem prioritar preocupați de plajă, baie și distracții estivale, din abundență în renumitele stațiuni Mangalia, Vama Veche, 2 Mai ș.a., uitând că la doi pași de acestea, se găsesc locuri încântătoare, minuni ale naturii și ale creației umane seculare, ce nu trebuie ocolite.

Sudul Dobrogei românești ascunde printre altele și numeroase peșteri și galerii subterane foarte spectaculoase, pline de legendă și mister, unele mai puțin cunoscute. Între acestea, la loc de frunte se găsește Peștera Limanu din comuna cu același nume situată la aproximativ 50 km de Constanța și în proximitatea frontierei cu Bulgaria. Peștera Limanu, cunoscută încă din neolitic, este un labirint subteran cu galerii întortocheate și tunele ce se întind pe mulți kilometri, care ajung dincolo de graniță.

De-a lungul timpului, în secolele I-II d.Hr. a servit drept loc de refugiu și ascunziș al dacilor în calea furiei romane cu tot cu turmele lor, iar mai târziu, ca adăpost în calea năvălirilor otomane, fiind folosită și pentru rugăciuni și practicarea unor ritualuri religioase creștine. Mărturie stau zidurile și încăperile construite de mână de om, altarele și însemnele religioase descoperite ulterior aici. Terenul viran de deasupra ei, situat nu departe de Balta Mangalia și de o pădure veche, a fost declarat arie naturală protejată, pe care se găsesc specii rare de plante, animale și păsări precum popândăul, pescărușul albastru, dumbrăveanca, broasca țestoasă și altele, a căror vânzare este interzisă prin lege.

Respectivul teren, situat între Mangalia și Vama Veche, râvnit de investitorii imobiliari datorită poziției sale cu imens potențial economic, a scăpat ca prin minune de buldozerele ceaușiste, căci în

anii `80, mai marii vremii intenționau să construiască aici (pe întreaga suprafață limitrofă Mangaliei) o mare termocentrală, care ar fi sufocat complet turismul din zonă.

Numai că pământul aflându-se deasupra unui lanț de galerii subterane naturale și săpate manual, exista pericolul iminent de surpare și prăbușire a oricărei construcții, ceea ce a dus la abandonarea ideii. Și astfel, terenul în cauză a rămas la voia naturii și a localnicilor, care adesea nu se comportă civilizată cu bunurile de asemenea valoare ce aparțin comunității.

Peștera Limanu a fost explorată (speologic, geologic, istoric) începând din anul 1961 când un colectiv de cercetători științifici a intrat în interior, întocmind și o hartă a galeriilor descoperite. În anii `70 (1971-1977) istoricii Vasile Boroneanț și Radu Ciuceanu (cunoscutul fost deținut politic anticomunist), cercetători-doctori la Muzeul de Istorie al Municipiului București, au analizat vestigiile istorice găsite acolo, rezultând o serie de informații valoroase referitoare la această peșteră.

S-a stabilit că nu a fost o simplă cavernă naturală întâmplătoare, ci o peșteră labirintică cu galerii de tip laminar - largi și scunde, cu mai multe ieșiri, dar numai una practicabilă, cu risc ridicat de rătăcire. În interior au fost descoperite urme ale uneltelor (dălți, tesle) folosite la construirea unor ziduri, încăperi, bolte, două altare, desene înfățișând chipuri umane, simboluri religioase, inscripții cioplite în zid sau pe tavane. În peșteră nu se găsesc stalactite și stalagmite, însă este populată de colonii de lilieci (specii protejate prin lege).

Peștera numită de localnici și La Icoane a creat în jurul ei numeroase legende. Una spune că în perioada ocupației romane, proconsulul Lucinius Crassus a dispus zidirea tuturor intrărilor în peșteră (numită pe atunci Keris), unde erau adăpostiți (refugiați) un număr mare de daci, peștera devenind astfel un uriaș mormânt. Alte legende spun că aici și-au găsit sfârșitul rătăcinduse sau înghițiți de furia titanilor, aventurieri, căutători de comori, iar localnicii povestesc că în anii comunismului mergeau prin galeriile de ei știute în Bulgaria pentru contrabandă cu țigări.

Nu departe de Peștera Limanu pe raza aceleiași comune, în Podișul Negru Vodă se află și rezervația naturală Pădurea Hagieni, arie protejată cu profil zoobotanic, cu stepe pietroase, pâlcuri de arbuști spinoși, vegetație acvatică, păduri umbroase de stejar și carpen, coaste și râpe de calcar, loc de cuibărit pentru păsări rare, scoici viu colorate și galerii atropice, care se întinde spre Peștera Limanu

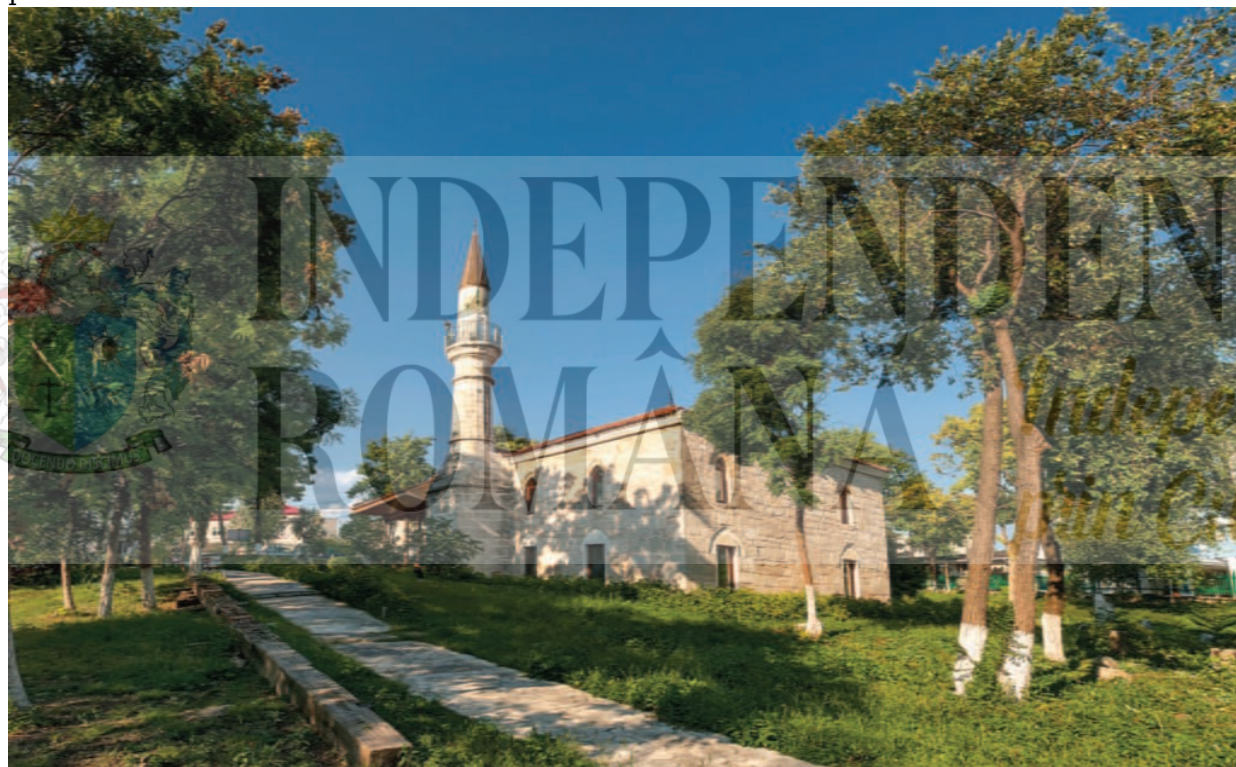

O plimbare prin rezervația Hagieni este foarte interesantă, dar trebuie făcută cu maximă atenție deoarece aici sălășluiesc mai multe specii de șerpi veninoși, foarte periculoși. O altă atracție a zonei, este ceea ce a mai rămas din vechea pădure Comorova, rezervația forestieră și parcul dendrologic Comorova, singura pădure din România, aflată la malul Mării Negre, între Mangalia și Olimp, pe o suprafață de 1,2 ha, de-a lungul autostrăzii Constanța-Mangalia. Este o pădure de stejari pitici,

chiparoși, pini, plopi, mesteceni, tei, sălcii, vegetație lacustră.

Din păcate, ca urmare a unor litigii imobiliare interminabile, determinate de dorința acerbă a mai multor investitori imobiliari de a acapara terenul aferent, extrem de valoros pentru a construi vile și hoteluri, au fost efectuate defrișări necontrolate, care au condus la distrugerea și pierderea unei însemnate părți din pădurea unicat în România și raritate în lume. O nepăsare impardonabilă a autorităților, cu consecințe ecologice negative ireparabile. Dintr-o călătorie în sudul românesc al Dobrogei, nu trebuie să lipsească vizitarea ruinelor cetății antice Callatis, aflate în stațiunea Mangalia, din care s-au mai păstrat câteva vestigii de mare însemnătate precum o parte a zidului de incintă - construit în secolele I-II d.Hr., necropolele elenistice din secolele IV-II î.d.Hr., fragmente arhitecturale și alte piese care atestă vechimea și istoria acestei așezări umane, întemeiate în secolul VI î.d.Hr.

De asemenea, în centrul orașului Mangalia trebuie vizitată și moscheea (geamia) Smahan Sultan, cea mai veche moschee din România, datând din 1575, monument istoric și de arhitectură în stil maur. În curtea geamiei, cum este denumită de localnici, se găsește o fântână, construită din piatră provenită de la un vechi cimitir roman.

Moscheea a fost închisă și abandonată în perioada comunistă (anii `50) iar fântâna astupată, însă după Revoluția din decembrie 1989, a fost amenajată, inclusiv fântâna refăcută, pentru ca apoi să fie din nou folosită la ritualurile specifice (spălarea morților).

În prezent, moscheea funcționează ca lăcaș de cult pentru comunitatea turco-tătară din Mangalia și din tot județul Constanța. Așadar, pentru iubitorul de călătorii, dornic de frumos și de inedit, Dobrogea în totalitatea ei nu înseamnă doar mirifica Deltă sau litoralul însorit al Mării Negre în sezonul estival ci și o serie de obiective turistice, încărcate de istorie, legendă și mister, care trebuie vizitate și admirate nu doar cu ochiul minții - amator de distracții și plăceri - ci și cu sufletul avid de cunoaștere, meditație și spiritualitate.

Ghid montan - Claudiu Sfetcu